

КЎҲНА ВА НАВҚИРОН МУҲАББАТ

Хайрулла ота ва Нина момони Самарканд вилояти Пахтачи туманида танимайдиган одам йўқ. Уларнинг муҳаббати элга дoston бўлган...

Ушанда - 1944 йиллар Хайрулла 22-23 ёшлардаги гайратли, келбатидан от ҳурқадиган йигит эди. Харбий хизматга чақирилиб, қисм аъзолари билан Қозогистоннинг Қарағанда шаҳридаги заводларнинг бирини қўриқлашарди. Хар куни эрта тонгда заводга кириб, кечкурун чиқадиган пайвандчи қиз йигитга ёқиб қолди. Танишдилар... Бу камсукум, камгап, содда украин қизи энди 17 ёшга қадам қўйган экан. Қизнинг кўнгли ҳам йигитга мойил бўлди. Аҳду паймон қилишди... Аммо хизмат-хизмат-да - Хайрулланнинг қисми бошқа юртга кўчирилди. Нина эса оиласи билан Украинага қайтиб кетди. Йигит ва қиз энди доим мактублар орқали дийдорлашардилар. Муҳаббатлари 3 йил ичида кучайса кучайдики, сўнмади. Хайрулла хизмат тугагач, тўғри Украинага - севикили томон қанот боғлаб учди. Нинанинг ота-онаси қизларини (у тўрт ўғилнинг ичида ёлғиз қиз эди) "олис юрт"га узатиб юборишга бошида кўншмади. Нина эса: "Шу йигитдан бошқасига тегмайман, тоқ ўтаман дунёдан", - деб ўз сўзида туриб олди. Уларнинг рози бўлишдан бошқа чоралари қолмади. Ёшлар турмуш

қуришди... Хайрулла билан Нина заводда ишлай бошладилар. Яхшигина пул ҳам топишди. Хайрулла Нинани олиб юртига жўнаганда, хотини ҳомиладор эди. Зулфия (тунгичлари) йўлда-поездда туғилди.

Эҳе! Уйга келгач онасининг: "Ўрис хотин олибсан, мен сенга қишлоғимизнинг сочи тақимини ўпадиган қизларидан танлаб қўйувдим!" - дея қилган хархашаларини ҳозир кулиб эслашади улар. Аммо кўп ўтмай Нина қайнонасининг кўрган кўзи-севимли келинига айланди. Унинг ҳоқисорлиги, тўғри келган ишни қилиб кетавериши, ҳатто умрида кўрмаган пилла қўртлари учун жон қуйдиришлари... онанинг кўнглини эритди. У ҳам топганини келинининг оғзига тутадиган, уни авайлайдиган бўлди...

- Раҳматлик янгам (овсиним) нима иш қилса, шуни такрорлардим. Уйдагилар билан имо-ишоралар орқали гаплашардик, - дейди жилмайиб Нина опа. - Бир йилда ҳамма нарсани ўргандим. Урф-одатларни ҳам ўзлаштирдим. Кесган ош борми, тандирга патир ёпиш, шилпилдок, палов, қатлама, қатиқ ивитиши - шу қадар астойдил ўргандимки, қайнонам фақат мен пиширган овқатни ейдиган бўлдилар. Ҳатто қишлоқда бировниқига нозикроқ меҳмон келадиган бўлса, кесган ош, патир тайёрлаб беришни мендан илтимос қиладиган бўлишди.

Шу билан бирга хўжайиним билан МТС га ишга жойлашдик. Мен пайвандчи, Хайрулла ака механик эдилар. Қизчамизга эса қайнонам қарардилар. Икки қиз, икки ўғлимиз ҳам қайнонамнинг тарбияларини олди. Худога шўқр ҳаммаси ўқимишли, одампарвар инсон бўлиб вояга етишди.

- "Ўрис момо" нгиз камтарлик қилиб, ўзининг ютуқлари ҳақида гапирмади, - дейди ҳазил аралаш Хайрулла ота. - 52 йилдан буён энг кўп пилла қўрти етиштиргани учун Москoвгача бориб, кўргазмаларда қатнашган. Ҳатто медал, мукофотлар билан ҳам тақдирланган. Уйда эса полизда сабзавот етиштириш, сигирбузоқларга қараш, қўйиники, таппи ёпишни ҳам эплаган. Ҳеч нолганини эшитмаганман.

Бу икки пир бадавлат инсонларнинг бир-бирлари ҳақида меҳр билан гапиришларини қўриб, таъсирланиб кетсан киши. "Қанийди ҳамма эр-хотинлар ҳам бир-бирларини шундай авайлашса, эъзолашса...", деган уй кечади кўнглимдан.

- Мен қайнонамнинг катта ўғли-Юра (Нурулла)га Туркистондан келин бўлиб тушганман, - дейди Нурухон опа. - Бу хонадонга келиб, қайнона-қайнотамнинг ақл-заковатларига, муҳаббатларига қойил қолганман. Кўп овқатларни қайнонамдан ўрганганман. Қайнотам жуда меҳмондўст одам бўлганлари учун уйдан одам аримас-

ди. Хар қандай қийинчиликни енгиб, чўл ҳудудларига сув олиб чиқардилар, пахта экардилар, жон-диллари билан парвариш қилардилар. Энди ҳосил пишганда, бирор бюрократ келиб, ноҳақ гапириб қўйса, ҳамма нарсани шундайлигича ўша одамга ташлаб, яна қиру чўлга чиқиб, янги ер очардилар. Уларнинг ҳосилига эғалик қилиб, унвонлар олиб кетганлар кўп бўлган. Аммо қайнотам бир оғиз гапирмасдилар. Барибир меҳнат қилган бир жойдан ёриб чиқаркан... Ордeн-медалларга сазовор бўлганлар. "Волга" енгил автомашинаси, мотоцикл билан тақдирланганлар. Бу автоуловлар то бўзилиб тугагунча қишлоқ ахлининг тўю маъракасига яраган. Ҳатто бировнинг хотини туғса ҳам, киминдир шифокорга олиб бориш керак бўлса ҳам шу машина беминнат хизмат қилган. Шу боис бу хонадон соҳибларини қишлоқдагилар ўз қариндошларидек иззат қилишади. Биз ҳам болаларимизга бобо ва момосини ўрناق қиламиз. Улардай кўша қаришга нима етсин!

Ҳа, Хайрулла бобо Холмўминов ва Нина Жилдакованинг ҳаётлари кўпчиликка ибрат бўлғулки! Биз-да, уларга 100 ёшлар билан юзлашганларида ҳам шундай ёнма-ён бўлишларини тилаб қоламиз!

С. ФАХРИДДИНОВА

МЕҲР-МУРУВВАТ ТАДБИРЛАРИ

Яқинда "Соғлом авлод учун" халқаро хайрия жамғармасида мурувват йўналишида хайрия тадбири бўлиб ўтди. Унда жамғарма республикамиздаги тиббий-ижтимоий муассасалар, аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламлари, "Меҳрибонлик", "Мурувват", "Саховат" уйлари, махсус-мактаб интернатлари тарбияланувчиларини қўллаб-қувватлаш учун дори-

дармон, тиббиёт жиҳозлари, сан-гигиена воситалари, кийим-кечак, озиқ-овқат, ногиронлик аравачалари, спорт инвентарларини топшириш каби хайрли ишларни мунтазам амалга ошириб келаётганлиги алоҳида таъкидлаб ўтилди.

Жамғарма кириб келган 2008 йил—"Ёшлар йили"да ҳам хайрли ишларни давом эттиришни мақсад қилиб қўйган. Бўлиб ўтган

тадбирда 18 нафар кам таъминланган ногирон болаларга 2007 йилнинг ноябр ойида Ўзбекистоннинг Германиядаги элчихонаси томонидан юборилган мурувват юқларидаги ногиронлар аравачалари, жамғарма томонидан эса кийим-кечак, сан-гигиена воситалари, юмшоқ ўйинчоқлар топширилди. Тадбирда шунингдек, экологик жиҳатдан ноқулай ҳудудларда истиқомат қилувчи

аҳоли малакали тиббий хизматдан фойдаланиши учун шароит яратиш, тиббий муассасаларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш мақсадида Навоий вилояти Учқудуқ туман тиббиёт бирлашмаси ҳамда Сирдарё вилояти Сардоба тумани марказий шифохонасига тиббиёт жиҳозлари топширилди.

"Соғлом авлод учун" халқаро хайрия жамғармаси-

нинг Бухоро вилоят бўлими "Проктёр энд гембл" халқаро ташкилоти ҳамда вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси билан ҳамкорликда иккита янги дастурни амалга оширишни бошлади. Лойиҳаларнинг биринчиси маҳаллаларда яшовчи туғиш ёшидаги хотин-қизлар учун мўлжалланган. Иккинчи дастур эса "Соғ тан - соғлом бола" деб номланган бўлиб, Бухоро шаҳридаги учта туғруқхона учун мўлжалланган.

МИРОБИД

Ахборот

ИСТЕЪДОДЛИ ҚИЗЛАР БЕЛЛАШУВИ

Мустақиллик йилларида хотин-қизларни ёъозлаш, ёш иқтидорли қизлар сафини кенгайтириш маъсидида қабул қилинган Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Зулфия номидаги Давлат мукофоти" таъсис этиш бўйича тақлифларни қўллаб-қувватлаш тўғрисида"ги ПФ-2326 сонли Фармони мамлакатимиз қизларининг ҳаётида катта ижтимоий ўзгаришлар ясади. Бугунга қадар 112 нафар қиз ушбу мукофотга сазовор бўлди. Зулфия номидаги Давлат мукофоти аъло ўқиши, жамоат ишларида фаол иштироки, ватанпарварлик, фидоийлик, юрт тақдирини учун дахлдорлик каби фазилатлари билан барчага ибрат бўлаётган иқтидорли қизларни кашф этиш, уларни ҳар томонлама

қўллаб-қувватлаш, рағбатлантиришда муҳим аҳамият касб этмоқда. Мукофот тизимини янада такомиллаштириш юзасидан 2007 йилда танловнинг мактаб, коллеж босқичлари, сўнг туман ва шаҳар босқичлари ўтказилди. Унда республика бўйича 5 мингдан зиёд қизлар иштирок этишди. Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри миқёсида 800 дан ортиқ қизлар куч синашди. Улардан 70 нафари Республика босқичи танловида ўз маҳоратларини намойиш этиш ҳуқуқини қўлга киритишди.

Кунни кеча Ўзбекистон давлат консерваториясида ошқора ва оммавий тарзда республика танлови ўтказилди. Даъвогарлар фарн, таълим, адабиёт, маданият, санъат йўналишларида ўз маҳоратларини намойиш этишди.

Анжуманда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Республика Хотин-қизлар кўмитаси раиси С. Иномова сўзга чиқди.

Танлов натижалари ҳассос шоира Зулфияхоним таваллуд айёмлари арафасида эълон қилинади. Шу муносабат билан номзод қизларини мунтазам таништириб боришни ният қилдик.

Мафтуна Саидова кўхна Самарқанднинг Каттакўрғониде туғилиб воёга етган. Ўзининг интилувчанлиги, билимдонлиги ва фаоллиги билан мактабдаёқ ҳаммадан ажралиб турарди. Мактабни тугатгач, шаҳардаги тиббиёт коллежи талабаси бўлди. Коллежда ҳам ўзининг иқтидори, интилувчанлиги билан кўзга ташланди. У "Иқтидорли болалар билан ишлаш маркази" ва "Моҳир қўллар" тўғраги аъзоси бўлиш билан бирга яхшигина "раққоса" ҳамдир. Қизгина ўқувчилик даврида "Бойсун баҳори" фольклор фестивалида қатнашиб, барчани лол қолдиргани рост. Аммо Мафтуна бу гал ўзининг "Универсал ҳасса" илмий ижтисоси билан ҳаммани ҳайратга солди. "Универсал ҳасса" кўзи ожиз, ногирон, кексаларга мўлжалланган бўлиб, шошилинч тиббий ёрдам кўрсатиш, бахтсиз воқеа юз берганда уларнинг қаердалигини автоматик равишда аниқлашда амалий ёрдам беради.

ТАНИШИНГ: ЗУЛФИЯ МУКОФОТИГА НОМЗОДЛАР

"Универсал ҳасса" оддий, енгил, замонавий усулда ишланган. У кичкина дорихонаси, "SOS" ("Бизни кўтқаринг") тугмачаси, пастки қисмида чироқ (фонар), радиоприйёмниги, одам бўйига қараб узунлигини ўзгартирувчи мосламаси, йил фасл-

қизини қўллаб-қувватлаб хато қилмаган эди. Ана шу кашфиёти Мафтунахонни Зулфия номидаги Давлат мукофоти номзодлигига мушарраф этди. Биз ҳам бу иқтидорли қизга омад ёр бўлишини истаб қоламиз!

САНОБАР

МУҚАДДАС ДИНИМИЗГА БАҲИШИДА УМР

Юртимизда ислом дини таълимотининг кенг ёйилиши ва унинг илоҳий кўрсатмаларининг ҳаётга тўғри татбиқ этилишига катта ҳисса қўшган, дин ва жамоат арбоби, нотик, воиз, буюк аллома, яъни муҳтарам падали бузрукворимиз Муфтий Зиёвуддинхон қори ибн Эшон Бобоҳон ҳазратлари таваллуд топганларига 100 йил тўлди.

Нодир қобилият эгаси бўлмиш ёш Зиёвуддинхон ҳазрат бошланғич диний таълимни ўз отаси Эшон Бобоҳон ҳазратларидан олгач, Тошкентдаги "Барокхон", "Кўкалдош" мадрасаларида тафсир, ҳадис, фикҳ, араб тили ва адабиётини пухта эгаллаганлар. Кейинчалик Қоҳирадаги "Ал-Азхар" университетиде тахсил олган. Сўнг Саудия Арабистонини уламолари кўригидан ўтиб, барча диний фанлар бўйича етук аллома эканликларини тўғрисидаги гувоҳнома олиб қайтганлар.

Падали бузрукворимиз замонининг энг мураккаб даврида, яъни мамлакатда дахрийлик сиёсати ҳукм сураётган кезларда ислом динини ҳимоя қилдилар ва ҳалқимизнинг ихлос, имон ва эътиқодини сақлаб қолиши йўлида бор имкониятларини сафарбар қилиб, астойдил хизмат қилдилар.

1943 йили Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари диний бошқармасининг ташкил этилишида фаол қатнашдилар. Мусулмонларнинг 1-қурултойида Ўзбекистон қозиси этиб сайландилар. 1957 йили оталари Эшон Бобоҳон ҳазратлари вафотидан сўнг Диний идора раиси ва муфтий этиб сайландилар. Шу шарафли ва масъулиятли вазифада 25 йил фаолият кўрсатган улуг аллома Жаҳон тинчлик кўмитасининг аъзоси, Бутунжаҳон Ислон Конгресси аъзоси, Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги кўмитаси президуми аъзоси, Бутуниттифоқ ва Ўзбекистон тинчлики ҳимоя қилиш кўмитаси аъзоси, Тинчлик фондига ёрдам кўрсатиш комиссия бюроси аъзоси сифатида дунёда тинчликни сақлаш, халқлар ўртасида биродарона алоқаларни мустаҳкамлаш ишида ҳам фаол иштирок этганлар.

Падали бузрукворимизнинг қилган хизматлари тақдирланиб, Иордания, Марокаш, Ливан ва бошқа мамлакатларнинг олий орден ва медаллари, шунингдек, Тинчликни ҳимоя қилиш кўмитасининг фахрий ёрлиғи, Жаҳон тинчлик кенгашининг олтин медали ва бир қанча ёрлиқлар билан мукофотланганлар.

Шунингдек, ул зоти бобарокат Саудия Арабистони ва бошқа мусулмон мамлакатлари билан дўстона алоқа-

ларни ўрнатишлари натижасида мамлакатимиз мусулмонларининг орзуси саналган муборак ҳаж сафарини қайта тиклашга муваффақ бўлганлар.

Буюк юртдошимиз, муҳаддислар амира Абу Абдуллоҳ Муҳаммад ибн Исмоил ал-Бухорийнинг 1200 йиллик таваллуд саналарини 1974 йили халқаро миқёсда нишонлаш ва шу муносабат билан халқаро конференция ўтказиш ишларида ҳам муҳ-

тарам отамизнинг хизматлари жуда катта бўлган. Худди ўша йили Имом Бухорийнинг шоҳ асари саналмиш "Ал-Жоме ас-саҳиҳ" ва "Ал-Абад ал-муфрад" китобларини нашр эттирганлар. Қуръони каримни эса, ўшандай қийин пайт-

ларда бир неча марта чоп этириб, билимга чанқоқ халқимизга тарқатганлар. Ул зоти бобарокатнинг муборак назари тушган кўпгина шоғирдлари кейинчалик устоз изидан бориб, камол топдилар.

Қйблагохимиз кўп маротаба турли мавзудаги халқаро анжуманларда араб тилида чиқишлар қилиб, кишиларни лол қолдирган улуг инсон эдилар.

Пайғамбаримиз Муҳаммад Мустафо (сав) шундай деган эдилар: **"Инсон вафот этганида унинг номи аъмолига ёзиш тўхтайдди, лекин бундан уч нарсаси мустасно: 1.Одамлар учун қилган садақаи жорияси; 2.Одамлар учун қолдирган фойдали билими; 3.Унинг ҳаққига дуо қилувчи фарзандлари.**

Биз фарзандлар азиз қйблагохимиз Зиёвуддин қори ибн Эшон Бобоҳон ҳазратлари билан фахрланамиз. Илоҳо, Аллоҳ таоло ул зотни Ислон дини ва мусулмонлар учун қилган хизматлари аяша мукофотлар ато қилган бўлсин, жойларини жаннатнинг тўридан насиб айлаган бўлсин, омин.

АНИСАХОН ҳожи ая
ЗИЁВУДДИН қори
қизлари

Диққат! Диққат! Диққат!

Азиз мухлислар! 2008йил учун севимли "Оила ва жамият"га бирор сабаб билан вақтида обуна бўла олмаган бўлсангиз ҳечқиси ўйқ! Обуна бўлишга улғурсиз!

Обунани расмийлаштиришнингиздан сўнг бир ой ўтгач, газета сизнинг хонадонингизга кириб боради. Обунани амалга ошириш ишлари йил давомида шу зайлла давом этаверади.

Тилла узукни

ДЕБ...

- Самарқанддан кўнғироқ қилипман. Исми Шохиста. Менга маслаҳат беринг, жуда қийин аҳволдаман, деди кўнғироқ қилаётган аёл ҳаяжон билан.

- **Нега бу аҳволга тушдингиз?**
- Айтсам жуда узоқ гап-да. Ҳозир қайнонам ҳаммомга кириб кетгани учун пайтдан фойдаланиб, сизга кўнғироқ қилаётганим.

- **Гапиринг-чи...**

- Мен бадавлат оиланинг ёлғиз қизиман. Ўз қизлик маҳалламиздаги анчагина ночор оилага келин бўлганман. Қизчам бор. Очигини айтсам эрим тилло йигит. Ота-онам шуни билишгани учун ҳам у йигитдан совчи келган кунийёқ розилик бериб юборишганди. Уни ўзим ҳам ёқирганим учун ота-онам танлаган кувёга қаршилиқ қилмадим.

- **Эрим яхши деяписиз, унда гап нимада?**

- Қайнонам билан орамизда тушунмовчилик бўлапти...

- **Қайнонангиз билан уришиб қолдингизми?**

- Уришганим йўқ, қайтага уришиб, ичимиздаги гапимизни бир-биримизга айтиб олсак бунча оғир бўлмасди... Ҳаммаси қайнонамнинг туғилган кунидан бошланди. Туғилган куним қайнонамникидан бир ҳафта олдин эди. Шунинг учун иккисини бир кунда, яъни қайнонамнинг туғилган кунидан ишонлашга қарор қилдик. Ота-онам шу кунни менга электрпеч совға қилишди. Онам эса қайнонамнинг қўлига тилла узук тақиб қўйди. Ана шу узук орамизда моҳоро чиқишига сабаб бўлди.

- **Яъни...**

- Қайнонам ўша узукни бирор марта, кўнглим учун ҳам тақмади. Туғилган кунинг эртасига, "Ойжон, онам совға қилган узукни ҳеч бўлмаса меҳмонга борганингизда тақиб юрсангиз бўларкан", - дедим. Шу кун бозордан келиб қарасам қайнонам узукни менинг хонамга олиб кириб қўйибди. Ҳали нархи ҳам олинмаган. Мен қайтариб чиқиб, нима гапигини сўрамадим. Орадан анча вақт ўтди. Бир кун эрим узукни кўриб нима гапигини

сўради. Мен бор гапни айтгандим, эрим узукни олиб чиқиб онасига беришимни буюрди.

- **Сиз шундай қилдингизми?**

- Ҳа, узукни қайнонамнинг қўлига бердим. "Нега бундай қилдингиз? Ахир ойм бунини сизга чин кўнғилдан совға қилгандиларку!", - десам қайнонам: "Яқинда ойингизнинг юбилеи экан, уни қайтариб ўзига совға қиламиз. Чунки менинг ойингизга тилла тақинчоқ олишга ортиқча пулим йўқ", - деди. Ахир гап совғада эмас, онам бунини эшитса қанчалик хафа бўлиши мумкин. Мен ҳам қизимга қайнонам совға қилган тилла зирақчани қайтариб беришим мумкин эди. Лекин жанжал бўлиб кетишини истамадим.

- **Аслида онангизнинг тилла узук совға қилиши шартими?**

- Нима бўпти? Ахир ота-онам орзу-ҳавасли инсонлар-да. Очигини айтсам узукни совға қилиб, ўрнига ундан ҳам каттароқ совғани кутишмайди ҳам. Қайнонам эса...

- **Балки ўзининг тилла тақинчоқлари кўпдир?**

- Йўқ, қайнонам фарзандларини ёлғиз ўзи катта қилганлиги учун тақинчоқ ва кийимларга ортиқча маблағи бўлмаган. Ойм ҳам қайнонамнинг тақинчоғи йўқлиги боис шу узукни совға қилганди. У бўлса...

- **Қайнонамиз ҳам шуни сезиб, ўзини камситилгандек ҳис қилгандир?**

- Очигини айтиш керак, ҳар бир она ҳам қизининг борган жойида тиниб-тинчиб кетиши учун қайнонасининг кўнглини олғиси келади-да. Онам эса қайнонамга менинг ҳурматим учун шундай қилганди. Шу узук баҳона бўлди, билмадим турмушимдан ҳаловатим йўқолди. Илгари менга яхши гапириб, қилган хато ишларимни ҳам кўриб-қўрмаганликка олган қайнонам ҳозир бутунлай ўзгарди.

Кўнғироқларингиз...

Нима қилишга ҳам ҳайронман, лекин бу ҳақда ота-онамга ҳам айтмаман. Онамнинг қон босими ошиб кетиши мумкин. Лекин юрагимни ёзиб дардлашадиган бир дарддошим ҳам йўқ.

- **Эрингиз билан дардлашсангиз-чи? Ёки у ҳам онасининг ёнини оладими?**

- Бу гапларнинг ҳаммасидан эрим беҳабар. Эримга, "Онангиз узукни хонамизга қўйиб кетибди" - деганимда у, "Қўйган бўлса олиб чиқиб бергин", - дея сўзини қисқа қилди. Мен эса узукни олиб чиқиб бермадим. Хафа бўлгандим-

да. Яна узукдан гап очиб, уни олиб чиқиб бермоқчи бўлганимда қайнонам, "Кўнғилнингизда бўлса, ўша вақтдаёқ қайтарган бўлардингиз, энди керак эмас. Ўзингиз тақиб юраверинг", - деди. Мен ҳам индамай уйимга олиб кириб қўйдим. Энди бўлса қайнонам сал нарсасга гап билан чақиб оладиган бўлди.

- **Бўлар-бўлмасга шундай қиладими?**

- Шундай. Бир гапни айтмай. Яқинда қайнонам келгандилар! Қайнонам иккиси кечгача суҳба, лашиб, еб-ичиб ўтиришди. Мен бўлсам боламини йиғлатиб бўлса ҳам уларга ҳасип тайёрлаб бердим. Қайнонам кетишга тайёрлана бошлаганида қизим чириллаб йиғлай бошлади. Уни овутиш учун хонамга кириб кетганимда қайнонам кетиб қолибди.

Қайнонам эса: "Сиз атайин ичкарига кириб кетдингиз. Мен қизимга ҳасип бериб юбормоқчи эдим. Эсимдан чиқди. Агар фаросатингиз бўлганда олдиндан қўлига овқатни тутқазиб қўйган бўлардингиз..." - деб роса жавради. Менинг айбим нима ахир?

Шу ҳам баҳонами? Ахир болам йиғлаётган бўлса... Кетиб қолай десам... Оиламиздаги тўнғич фарзандман. Тақдирим сингилларимнинг тақдирига таъсир қилиши мумкин. Айтинг, нима қилай! Қандай қилиб қайнонамнинг кўнглини олай?

Шохиста! Қайнонангизни тушунишга ҳаракат қилинг. Чунки у болаларини ёлғиз улғайтириб, қийналган. Эҳтимол оддийликка ўрганиб қолгандир? Ойингизга тилла тақинчоқ олиш учун пул сарфлаши керак бўлган ўғлига, яъни сизнинг эрингизга ачингандир? Шу боис бир тилла узукни деб бебаҳо оилангизга дарз туширманг. Чунки эрингиз онасини авайлаши кўриниб турибди. Ширин сўзингизни қайнонангиздан аяманг. У қовғини солиб ўтурса ҳам сиз айланиб, ўргилиб ҳизматда бўлинг. Азизлар, бу бизнинг фикримиз эди. Сизнинг фикрингиз қандай? Шу ҳақда бизга ёзиб юборинглар.

ГУЛБАШАКАР

ТОЗАЛИК — ТАНИ СОҒЛИК

эканини гоҳ-гоҳида унутиб қўяётганга ўхшаймиз...

...Овқатлангани ошхонага кирдингиз. Пешвоз чиққан ошхона ходими сизни бўш столлардан бирига бошлаб боради ва шоша-пиша қўлидаги хўл латта билан стол устини артишга тушади. Кирдан қорайган латта ва ходимнинг доғ-дуг енгларига кўзингиз тушиб, ижирганасиз. Ходим патнисда кўтариб келган нонларни ювилмаган қўллари билан олиб, столдаги ликб-чага қўйганида иштаҳангиз батамом бўғилади.

...Озик-овқат дўкони. Сотувчи сиз айтган сариегдан тарозига қўйганда кетма-кет аксириб юборади (юзини четга буриб, аксирганда ҳам майли эди). Қўлини бурнига теккизиб, артган бўлади-да, сариегни полиэтилен халтачага сола бошлайди. Дўкондан чиққан бўлсангиз-да, аксириб, бурнини қўллари билан артган ва шу кўйи сизга сариеғ ўлчанган сотувчи бот-бот эсингизга тушади. Яна ижирганасиз.

...Бозор растаси. Икки томондаги пештахталарда торт, пирожний, турли пиширилган сотаётганлар сизни харидга чақиршади. Ўтган-кетганлар, юк аравачалари тагир-тутуридан кўтарилган губор пештахта устига ёпирилади. Сотувчилар эса чанг-чунг остида қол-

ган "асл" тортларини мақташдан тўхташмайди.
Аминманки, таъбни хира қиладиган бундай манзараларга ҳар қайсимиз дуч келганимиз. Ҳар қанча ижирганасак-да, дамимизни ичга ютиб, қўл силтаб қўя қолганимиз. Бу билан ўзимиз ўз соғлигимизга қўл силтаганимизни ҳаммавақт ҳам англаб етатвермаймиз.

Кўрган — кузатганларимиз

қилмайдиган сотувчилар ҳам учраб туради. Йўталиб, аксириб, хизмат кўрсатаётган савдо ходимлари маҳсулотга қўшиб ўз касалликларини ҳам харидорга қўшқўлаб тутқазётганларини тушуниб етармиканлар?...
Учинчи манзара ҳам сизга беғона эмас. Агар иккилансангиз, ҳозир ҳам Бухоро шаҳридаги хоҳлаган бозорга киринг. Қандолатчилик, пиширилқлар рас-тасидаги турли хил торт, пирожний, кекс, печенье-ларнинг исталган турини топасиз-у, аммо устига доқа ёпилагани ёки кутмага солиб, қолқоғи беркитилганини топишингиз амримаҳол. Маълумки, торт маҳсулотлари асосан маргарин, сариеглардан таркиб топгани учун чанг-чунг, губорни ўзига тез қабул қилиб олади. Эғилиб, маҳсулотни қўздан кет-чирганингизда уст-бошингиздаги чанг, гардлар тўқилмас-лигига, юргангизда оёқ ости-тидан кўтариладиган қўзга кўринмас чанг-губорлар маҳсу-лотга тушмаслигига ҳеч ким ка-фолат беролмайди.

Хуллас, тоза, соғлиққа зиён ет-казмайдиган маҳсулот тановвул қиламан, десак сотувчилардан са-нитария-гигиена қоидаларига риоя этишларини талаб қилиш-га ҳаққимиз. Аммо негидир бу соҳага маъсум санэпидмарказ ҳаққимиз ҳам етарлиқ талаб-чанлик кўрсатмаётганлар.

Зуҳра ҚУРБОНОВА,
Бухоро вилояти.

ТАБРИКЛАЙМИЗ

Укажонимиз
МУҲИДДИН!
15 ёшинг мубо-
рак бўлсин. Сенга
соғлиқ-саломат-
лик, узоқ умр,
бахт-саодат ти-
лаймиз.
Оила аъзоларинг
Тошкент шаҳри

Азиз дугонам
НАРГИЗА!
Таваллуа айёминг
муборак бўлсин!
Фарзаналарингнинг
камолани, бахтини,
пороқ келажagini
кўриш насиб айла-
син. Бахтли бўлгин.
Яқинларинг

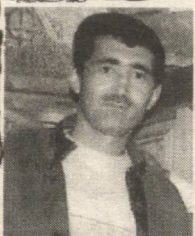
БАШОРAT, ФЕРУЗА опа, ИСМОИЛ
ва **НАЗОКАТХОН!**

Туғилган кунларингиз муборак
бўлсин. Сизларга соғлиқ-саломатлик,
узоқ умр, бахт-саодат тилаймиз.

Нигора, Исроилхўжа,
Тошкент шаҳри.

НАРГИЗА ва ГУЛИРАЪНО!
Таваллуа айёмларингиз қутлуғ бўлсин.
Сизларга суҳат-саломатлик, узоқ умр,
ишларингизда каттадан-катта муваф-
фақиятлар тилаймиз.

Тўлқин Тошматовлар оиласи.
Тошкент шаҳри.

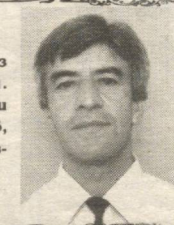
Азиз фарзандаларимиз
АБДУЛАТИФЖОН ва ЖАҲОНГҲИРБЕК!
Сизларни туғилган кунингиз билан
табриклаймиз. Соғлиқ-саломатлик,
узоқ умр, ишларингизда муваффақи-
ят, омад ва бахт тилаймиз.

Ота-онангиз, Собир, Сабоҳат,
Шоҳруҳ, Зебунисо.
Қашқадарё вилояти, Қамашу
тумани, Ногаҳон қишлоғи.

Даджонимиз
АҚЛЖОН ака!
Туғилган кунин-
гиз билан та-
бриклаб, соғлиқ-
омонлик, ишин-
гизга ривож ти-
лаймиз. Бахти-
мизга бор бўлинг.
Яқинларингиз.

Отажонимиз
ТОХИРЖОН ака!
Туғилган кунингиз
муборак бўлсин.
Ҳаётингиз қувончли
кунларга бой бўлиб,
бизнинг роҳатимиз-
ни кўриб юринг.
Фарзаналарингиз.
Тошкент шаҳри

Хурматли **МАДИНА!**
Таваллуа айёмингиз қутлуғ бўлсин.
Сизга узоқ умр, суҳат-саломатлик,
ишларингизда омад тилаймиз.
Ҳамкасбларингиз номидан Дилбар

Дўстим САНЖАР!
Туғилган кунинг билан табриклайман.
Ўқиб ва ишларингизда каттадан-катта
муваффақиятлар тилайман.
Дўстинг Озод

Медик ва педагогларга даромадли иш. ТЕЛ: 247-12-20

Торт, пиширик, таом ва салатлар тайёрлашни тез ва арзон нархда ўргатаман.

Тел: 170-18-86

"Оила ва жамият" ўғитномаси

Туй қилсанг, албатта тўяна яхши,
Қарз олсанг, обрўга у яна яхши.
Маошинг қуртдайин санаб олганда,
Хотинга, ўзингдан мойна яхши.

Дийдйё қилгандан тўймади қорин,
Ўтиб ейман деган билмайди орин.
Рўзгор ташвишига чидаш бермаган,
Бўшаган шишага айтади зорин.

Пешона терингдан даромад бўлар,
Нафсингга қул бўлсанг, хиёнат бўлар.
Бировга эгилиб, кун кўрмоқ бекор,
Пасткашлик белгиси ҳушомад бўлар.

Пардабой КУЛТОВ,
Сурхондарё вилояти

Латифхон Саидалихон ўғлига волидан мубораклари
КАРИМАХОН САЙДИВАЛИХОН қизининг
вафот этганлиги муносабати билан таъзия билдирамиз.

Бир гуруҳ биродарлари

ҲОЙДАЛИ МАСЛАҲАТЛАР

Майда гап, орқа-олдига қарамай га-
пирадиган, сержаҳл одамлар билан уму-
ман суҳбат қурманг. Бундай фосиқ инсон-
лар-умрининг кушандаси ҳисобланади.

Ваъдабоз инсонларга асло иш буюр-
манг. Битадиган ишингиз ҳам шу инсон
билан битадиган бўлса, битмай қўя қолсин.

Бирор инсон билан суҳбат қурмоқчи
бўлсангиз, "асал" тилли бўлинг, зинҳор
"қалампир" тилли бўлманг.

Ўзаро суҳбатда, сиз кўпроқ тинглов-
чи бўлишга ҳаракат қилинг.

С. ФАЙЗИЕВ.

Тошкент вилояти, Бўка тумани.

КҮЙ (21.03 — 20.04). - Ушбу ҳафта-
да дўстларингиз билан учрашасиз. Кўзга
ташланиб туришга интилинг. Янги ре-
жалар тузасиз.

СИГИР (21.04 — 21.05). - Шоши-
линч қарорлар қабул қилишдан сақла-
нинг, акс ҳолда пушаймон бўласиз. Дўстла-
рингизнинг иғволарига қулоқ солманг.

ЭГИЗАКЛАР (22.05 — 21.06).
- Саёҳатлар ва сафарлар учун қулай
пайт. Шахсий муносабатларингизда
анча ўзгаришлар юз беради.

КИСКИЧБАКА (22.06 — 22.07).
- Қарз олиш ва сўғуртага оид муам-
маларингиз ҳал бўлади. Ҳамкасблар-
рингиздан бири билан ишқий муносабат
бошлайсиз.

МУНАЖЖИМЛАР

АРСЛОН (23.07 — 23.08). - Ёлғиз
арслонлар учун ҳафта омадли кечади.
Севгилининг билан оила ришталарини бог-
лайсиз.

БОШОҚ (24.08 — 23.09). - Ишларин-
гиз аъло даражада бўлади. Яқинларин-
гиз билан муносабатингиз янада яхши-
ланади.

ТАРОЗИ (24.09 — 23.10). - Санъат
борасида ўзингизни кўрсатиш учун
қулай ҳафта. Шунингдек, оилангизга
вақт ажратишга ҳаракат қилинг.

ЧАЁН (24.10 — 22.11). - Кўпдан буён
қийнаётган муаммолардан халос бўла-
сиз. Лавозимингиз ошиши эҳтимоли
бор.

БАШОРAT

ЎКОТАР (23.11 — 21.12.). - Қутил-
маган хабарларни эшитасиз. Сафар-
га чиқсангиз хайрли бўлиши мумкин.

ТОҒ ЭЧКИСИ (22.12 — 20.01).
- Унумли меҳнатдан сўнг, мароқли
хордиқ чиқарасиз. Уйингизга янги жи-
ҳозлар сотиб оласиз.

КОВФА (21.01 — 18.02). - Рўзгор
ишлари билан банд бўласиз. Қарин-
дошларингиз билан бўлган муносабат-
да келишмовчилик чиқишига йўл қўйманг.

БАЛИК (19.02 — 20.03). - Ушбу
ҳафта давомида дадиллик билан ан-
чагина режаларингизни амалга оширасиз.
Яқинларингиз билан учрашасиз.

Аширбой Райҳонга уйланганига
ҳали олти ой ҳам ўтгани йўқ,
ўзича "уч талоқ" сан деган
ҳазилни чиқариб олди. Бу гап бир
кун Райҳоннинг дугонаси Холпошша
қулоғига чақмоқдай етиб борди. Бу
гапларни ҳар кимга ошқора қилмай,
Холпошша дарҳол ўша "ҳазилкаш"
Аширбойнинг уйига етиб келди.
- Сен латтачайнар эркак бўлган,
нима деб валдираб юрибсан? "Уч та-
лоқ"нинг маъносини тушунасаним
ўзи?!

**Кишлоқ
хангомалари**

га бермаслиги мумкин. Шунинг учун
сени эрталабча мен ўзимга никоҳ-
лаб оламан. Аширбой келса, ўзимдан
сени озод қиламан. - Райҳон ҳали
ёш-да, гапнинг маъносига яхши ту-
шунмади чамаси, кўна қолди.
Аширбойнинг уйида чоп-чоп бош-
ланди. Бу хабар Райҳоннинг ота-она-
си уйига ҳам етиб борди. Аширбой
бир неча бор Холпошшани дўппос-
лаб ҳам келди. Бу тўпалонни эшит-
ган Ҳаким домла Райҳон унинг уйи-
да эканлигини билдирди.
Оламон тушунар-тушун
мас, домланнинг уйига бо-
стириб боришди. Шунда

"УЧ ТАЛОҚ"

хар куни "талоқ" қўяман. Бор сени
ҳам "уч талоқ" қўйдим, - деб Холпош-
шага тиржайди.

- Райҳон, дугонажон, "уч талоқ"дан
кейин бу аҳмоқ билан яшагунингча,
уйингга кетганинг маъкул, - масла-
ҳат берди Холпошша.

Кун оғушида Райҳон кишим-кечка-
ларини икки тугун қилиб, Аширбой-
нинг уйидагиларига билдирмай, ўз
уйига йўл олди.

Икки кишлоқ ораллиғидаги тепалик-
да жойлашган уйда Ҳаким домла бир
ўзи истиқомат қиларди. Шариат
қонунига кўра, хотинсиз домла унча-
мунча ишларга имомлик қилиши
маън этилган бўлса-да, халқ Ҳаким
домлани илми учун маърака ва бо-
шқа йиғинлардан қолдирмас эди.

Райҳон никоҳ ўқиган домлани дар-
ров таниди ва йиғлаб, бор гапни
тўкиб солди.

- "Уч талоқ" дегани ҳаром дегани.
Бу Аширбой дегани баччағар яхши
иш қилмабди. Энди сени бировга
никоҳлаб, эрга беришимиз керак.
Сўнг, бирор муддат ўтгач, никоҳни
бекор қилдириб, яна ўша Аширбой-
га истаса никоҳлаб беришимиз мум-
кин. Аввало Аширбойни тавбасига
таянтиришимиз лозим.

- Энди нима бўлади бу ёғи? - сўра-
ди Райҳон домладан.

- Сен ташвиш тортма. Агар сени би-
ровга никоҳ ўқитсак, у сени Аширбой-

Холпошша бор гапни ҳаммага очиб
ташлади.

- Аширбой, "уч талоқ" деганинг рост-
ми? - сўради отаси Салим ака ўғлидан.

- Вой ўлмасам, шўрим қуриди, - фа-
рёт солди онаси Латифа опа Ашир-
бойнинг бош илғашини кўриб.

- Энди нима қиламиз, домла ака?

- сўрашди қудалар.

- Ўзларингиз яхши биласиз, шари-
ат қонунини. "Уч талоқ"дан кейин
аёлни никоҳлаб бировга бериш ке-
рак. Сўнг у "уч талоқ" қўйиб, ўзи
дан озод қилиши лозим. Ана шун-
дан кейингина яна Аширбойга ни-
коҳлаб бериш мумкин. Бу ишлар
анча мушкул. Шунинг учун мен бу
ишнинг осон кўчишини кўзлаб, Рай-
ҳонни ўзимга никоҳлаб олгандим.
Бироз муддат ўтгандан кейин яна
Аширбойга никоҳлаб бераман.

Бировларга бу иш маъкул бўлди,
бировларнинг асаби кўзгалди. Ола-
мон уйга тарқалишди.

Орадан ҳафталар ўтди. Райҳондан
хабар бўлавермагач, Аширбой дом-
ланнинг уйига борди.

Домла унга: "Бор жўна, мен Рай-
ҳонни никоҳлаб олганман, уни "уч
талоқ"сан, деб айтолмайман, - деди
ва Аширбойни уйига қайтариб
юборди...

Ўнғар ЖИЯНБОВ,
Тошкент вилояти,
Бўка тумани.

АБДУРАҲМОН хусусий шифоҳонасида

**ТОМОҚ, ҚУЛОҚ, БУРУН СОҲАСИ БЎЙИЧА
ҚУЙДАГИ КАСАЛЛИКЛАР:**

1. Гайморит, фронтит, этмоидит, стеноидитни пункциясиз даволаш усуллари.
2. Аллергик вазомотор ринитлар.
3. Йирингли ва йирингсиз отитлар. Эшитишнинг пасайиши ва қулоқдаги шовқин.
4. Болаларда тез-тез учрайдиган ларингит, овознинг бузилиши ва томоқ-
даги "тиқилиш ҳисси", сабаби аниқланмаган йўтал.
5. Лор аъзолари яллиғланиши касалликларини лазер билан даволаш.
6. Танглайдаги бодомсимон без олиб ташлангандан сўнгги фарингитлар.
7. Шалпангқулоқликни, буруннинг ташқи кўриниши ва бурун деворини
жарроҳлик йўли билан даволаш самарали усуллар билан бажарилади.

Манзил: Тошкент шаҳри, Чилонзор мавзеси, 17, 32-уй. Телефон: 276-85-
86, 116-88-02. Мўлжал: "Чилонзор" метроси бекатидан "Собир Раҳимов"
метроси томонига 500 метрча юрилиб, ўнгга бурилади.

14 январ—Ватан химоячилари кун муносабати билан МАРД БЎЛАДИ

Она юртим чаман-чаман боғлари бор,
Дев келбатли кўкси баланд "тоғ"лари бор.
"Тоғ" бўлса ҳам йигитларин феъли кичик,
Кичик феълу ширин суҳан чоғлари бор.

Ўзбегимнинг йигитлари мард бўлади,
Хар бирининг юрагида дард бўлади.
Ёниб яшар юракдаги дарди билан,
Лаббай, деб енг шимаргучи шарт бўлади.

Пахтасидай юраги оқ, кўнгли тоза,
Таърифни қилар элу-юрт овоза.
Оналари ўтиради хўп керилиб,
Қоматлари Алпомишдан ё андоза.

Гурурларан белидаги белбоғ билан,
Туйларида қиз-жувонлар айтар ўлан.
От чоптириб кўпқарига тушганида
Кўзингизга кўринади тоғдай улкан.

ОНА ВАТАН ПОСБОНЛАРИ

Ўзбекистон чаман диёр,
Яшнаб боғу-бўстонлари.
"Оқ олтин"и мўл-қўл, бисёр,
Хазинага бой қонлари.
Кўриқлайди ўғлонлари,
Она Ватан посбонлари.

Ўткир кўзли лочинлари,
Кўздай асрар сарҳадларин.
Уйда кутар Барчинлари,
Алпомишу Фарҳодларин.
Қадди баланд осмонлари,
Она Ватан посбонлари.

Ўзбегимнинг номус, ори
Ориятли аскарлари.
Момомларим ифтихори
Бургут мисол шунқорлари.
Тоға виқдон, иймонлари
Она Ватан посбонлари.

Қадамидан ўт чақнайди,
Томирида Темур қони.
Шунқори бор эл қўрқмайди.
Ортар олқиш, шараф-шони.
Дев келбатли полвонлари,
Она Ватан посбонлари.

Ватанимиз Ўзбекистон,
Ушалмоқда армонлари.
Маҳияси тилда дoston
Дардига эм-дармонлари,
Юртига жон қурбонлари,
Она Ватан посбонлари.

Равшан ИСОҚОВ,
Тошкент шахри.

Энди Гулсанам куйлаб уйғотар элни,
Кўшиқсиз ҳаёт йўқ тингланг, яхшилар.
Даврани кенг олинг, боғлангиз белни,
Созини сайратар полвон бахшилар.

Муздай ҳаволарга юзини буриб,
Ҳабаш сайёҳларим ҳаёлга толар.
Регистон саҳнида сўпурги суриб,
Фаррош қиз саҳарнинг савобин олар.

Кун кеча улуг бир сафардан қайтдим,
Асрий орзулардан куч олиб пайваст.
Кеча Эркин Воҳид бахру байт айтди,
Кўхна Шош Абдулло газалидан маст.

Биз бугун тўпганиб чиқдик хумордан,
Қайтамиз эски йил маърақасидан.
Дилда орзулар мўл, умидвордурман,
Янги минг йилликлар барақасидан.

Кўшиқлар айтамыз тўқиймиз газал,
Навжувон янги йил баҳонанг билан.
Даврамызга қўшил оқ бадан гўзал,
Икки минг еттига, кирган ёш Онанг билан.

ТЎРТЛИКЛАР

Улғайиб қомиллик топади инсон,
Мақсадга етишмас ҳеч кимса осон.
Заргар жило бермай олтин, қумушга,
Нархи ошганини кўрганан қачон?

Парвона шуъладан ёндим, демайди,
Порахўр порани олдим, демайди.
Очофат нафсидан тубсиз ўпқон йўқ,
Тўйса ҳам кўзлари қондим, демайди.

Дунёни ёмонлаб, топташга шошма,
Бошингга не келса, ўзингдан, ошна.
Бир умр гўддайиб, бошинг эгмасанг,
Кирза этикка ҳам бўлмасан пошна.

Тақдири азални биттанда яздон,
Биларди бу жоним бўлади сарсон.
Бор гуноҳ-савобим унинг измида,
Шу боис менга ҳам тутмагил осон.

Туғилмоқ ўлимга қўйилган қадам,
Буни англамайди жоҳил, гўр одам.
Кўнглингда бор бўлса ишқи илоҳий,
Яратган мададкор бўлади ҳар дам.

Искандар дунёдан қўл очик кетди,
Асрлар қаърида замонлар йитди.
Алжираб-валжираб ўтар одамзод-
Бу сирнинг тағига қай кимса етди?

Исмаиλλα ЙЎЛДОШЕВ

НИМА? НЕГА? НИМА УЧУН?

МИСР ЭХРОМЛАРИ ҲАҚИДА

Миср эхромлари дастлабки фиръавнларнинг хобхоналари ҳисобланади. Фиръавнлар Миср подшоҳлари бўлишган. Хеопс, Хефрен ва Микерин эхромлари энг машҳур эхромлардир. Улар жуда улкан бўлиб, қурилиш ишларида минглаб одамлар иштирок этишган.

Хеопс эхромини қуришга йигирма йил вақт кетган. қурилишда 100 минг киши меҳнат қилган, 6,5 миллион тонна тош ишлатилган. Мазкур пирамида тўрт бурчакли асосга эга бўлиб, томонларининг жами узунлиги 230 метрга, баландлиги эса 147 метрга тенг. Унинг қурилишини тадқиқ этган олимлар қадимги Мисрда математика, техника ва меъморчилик соҳалари юксак даражада тараққий этган, деган хулосага келишди. Хеопс эхромининг ичи лабиринтлардан иборат.

МҶМИЁЛАШ ҲАҚИДА

Мўмиёлаш деганда ўликлар танасига улар минг йиллар давомида сақланиши учун махсус ишлов бериш тушунилади. Ўлиқни мўмиёлаш жиддий ёндошувни талаб этадиган жараён бўлиб, кўп вақт олган.

Бу иш билан махсус малакага эга бўлган кишилар шугулланишган. Олдинги улар ўлиқнинг танасидан эҳтиётлик билан юрак, мия ва бошқа аъзоларни чиқариб олишган ва тобут ёнидаги махсус идишга жойлаганлар. Сўнг танани туз ва бошқа воситалар ёрдамида сувсизлантириб, қуришти олишган ва тўлиғича доқа билан ўраб чиққанлар. Шундан сўнг мўмиёни тобутга жойлашган.

ХАТШЕПСУТ ҲАҚИДА

Хатшепсут қадимги Мисрнинг XVIII сулоласига мансуб қиролича бўлган. У Фиръавн Тутмос I нинг қизи бўлиб, турмуш ўртоғи Тутмос II нинг вафотидан сўнг 1490-1468 йиллар ораллигида мамлакатни бошқарган. Тахтни эгаллаш учун у ёш Фиръавн Тутмос III ни ҳокимиятдан четлатди. Ваҳоланки, у бир вақтнинг ўзига Тутмос III нинг ҳоласи, ўғай онаси ва қайнонаси эди. Қиролича Хатшепсут ўзидан олдинги Фиръавнлардан фарқли равишда ҳарбий юришлардан воз кечиб қўшни подшоҳликлар билан савдо алоқаларини йўлга қўйди, Мисрни бошқариш тизimini такомиллаштирди, санъатни ривожлантиришга ҳаракат қилди.

Унинг фармони билан Фивада Дайрал-Бахри эхром қурилади. Қиролича вафотидан кейин шу ерга дафн этилган.

МИСРЛИКЛАРНИНГ ЎЛИМГА МУНОСАБАТИ

Қадимги мисрликлар ўлимни кейинги — чексиз давом этадиган ҳаётга ўтиш деб ҳисоблаганлар. Бошқача айтганда, уларнинг назарида ўлим ердаги ҳаётнинг қайта бошланиши ва узлуқсиз давом этишини аниқлаган.

Шу боис улар ўлимга ижобий муносабатда бўлганлар ва вафот этган кишини кўмиш билан боғлиқ тадбирларга алоҳида эътибор қаратишган. Шунингдек, қадимги мисрликлар ўлган

одамнинг руҳи танасидан чиқиб кетмаслиги керак, деб ҳисоблаганлар. Шу боис улар тана ўлимдан кейин чириб кетмаслиги ва руҳ ҳам ўлим топмаслиги учун майитни мўмиёлаш технологиясини ўйлаб топганлар. Ўлиқнинг руҳи суд олдида жавоб бериши керак бўлган. Мисрликлар зolim, ёмон ишларга қўл урган одамларнинг руҳини даҳшатли маҳлуқ еб қўйишига, яхши одамларнинг руҳи эса яшада давом этишига ишонганлар.

Мисрликлар ўлганларни шахсий буюмлари — иш қуроллари, заргарлик буюмлари, озиқ-овқат, бойликлари билан бирга хобхоналарга қўмишган. Чунки улар ўзларининг янги ҳаётларини барча қулайликлар билан ва тўқин-сочинликда бошлашлари керак, деган фикр бўлган.

ҚАДИМГИ ЮНОНЛАР ҲАҚИДА

Қадимги Юнон цивилизацияси Ўрта ер денгизи қирғоқларидаги Эллин ярим оролида юзага келган. Бу денгиз Европанинг жанубида жойлашган бўлиб, кўплаб қадимий маданиятлар бешиги ҳисобланади.

Юнонистон кичкина давлат бўлгани боис бутун аҳолисини озиқ-овқат билан тўлиқ таъминлай олмас эди. Шунинг учун юнонлар денгиз орқали қўшни давлатларга саёхатлар қилиб, савдо-сотик билан шугулланганлар. Натижада Юнонистонда кemasозлик ва тижорат яхши тараққий этади.

Юнонлар Туркия қирғоқлари бўйлаб кўплаб шаҳарлар қуришган, кейинчалик эса улар Италия жанубига ҳамда ҳозирги Франция ва Испаниянинг айрим ҳудудларига ҳам кўчиб боришган. Эрамыздан олдинги V ва VI асрларда Юнонистон ўз тараққиётининг энг юқори чўққисига чиқади. Кейинроқ Эллин ярим оролини Македония қироли Филипп II босиб олади.

Юнонлар машҳур ихтирочилар ҳисобланишади. Демократия, халқ ҳокимияти каби тушунчалар, олимпда ўйинлари, театр айнан Қадимги Юнонистонда пайдо бўлган. Шунингдек, улар орасидан буюк олимлар ва математиклар ҳам етишиб чиққан.

ДАРМОН тайёрлади

ЯНГИ ЙИЛ

Миллион йил тарихнинг силсиласида,
Ўн олти баҳор, аслида, тоғли бир нафас.
Бул кун истиқлолга айтиб қасида,
Юракда дардларим бўлмоқда абаб.

Янги йил баҳона, нур суронидек,
Қор каби тозаариб бормоқда кўксим.
Бахтли болалиқнинг қор бўронидек,
Янги йил муборак, эй, азиз дўстим!

Янги йил, аслида, умр тимсоли,
Ибтидо бошланар келганда якун.
Қаторга қўшилган йигит мисоли,
Ватан имконлари ўсар кўнма кун.

Янги йил нимаю, эскиси надур,
Фарқ этмай яшадик отлиғ - у, яёв.
Танг келса бир кунинг юз йилга татир,
Танг келса юз йилнинг бир кунга сийлов.

Ризқ бўлиб туюлғай очларга тош ҳам,
Дегайлар: нон бўлса бир бурда қотган...
Осмондан келгайдир кўздаги ёш ҳам,
Гарчанд илдизимиз заминга ботган.

Чўққидан чўққига учади бургут,
Давр бўронидека қаноти қизиб.
Гоҳида ранж бирла сўйладим ўғит,
Гоҳ болам олдида қолдим ер чизиб.

Эрта униб чиққай гул-гиёҳ бўлиб,
Бугун ерга қўнган қор капалаги.
Гулбаҳор қўйлайди юраги тўлиб,
Кўкни лол қолдирар ернинг малаги.

Тоғ этагидаги чекка бир қишлоқда яшовчи Зухриддин муаллим шу қишлоқ мактабида юқори синфларга мусика ва ашулчиликдан дарс ўтарди. Мана ҳозир одатдаги дарслардан бири. Янги дарсни бошлашдан олдин ўқувчилардан ўтилган дарсни қандай ўзлаштирганликларини текшириб, синаб кўраётти.

- Қани, Мардона, - деди қаторнинг ўртасида ўтирган, келишган, истараси иссиқ бир қизга. - Чиқиб ўрганганларингизни бир кўрсат.

Мардона чиқиб, олдин рубобда куй чалиб берди. Кейин қўшиқ айтар экан, Зухриддин ундан нигоҳини узмасди. Оппоқ юзи, камон қошлари, сымбул сочлари, эндигина бўртиб чиқаётган сийналари фикру хаёлини бутунлай банд қилиб қўйганди.

- Яша! - деди ижрони тинглаб бўлгач. - Сендан ажойиб санъаткор чиқади. Бўшама.

- Қайда, - деди Мардона ноқулайлик билан. - Узоқ бир қишлоқда яшасак.

- Нима бўпти? - ажаблангандек бўлди Зухриддин. - Машҳур санъаткорлар ҳам қайсидир шаҳар ё қишлоқдан етишиб чиққан. Бизга ўхшаган оилаларда туғилиб катта бўлишган. Биз қимдан камимиз?

Мардона жавоб бермай қайтиб бориб жойига ўтирди. Дарс тугаб кўнгирак чалинган, ўқитувчи ва ўқувчилар танаффусга чиқшди.

- Мардона, - деди танаффусда муомаласидан шаддодроқ кўринадиган дугонаси Дилноза. - Сени шу Зухриддин муаллим яхши кўради.

Мардона бир қалқиб, сесканиб кетди, вужудини ваҳима ва қўрқув босди.

- Узинг ҳам сезмаяпсанми? - давом этди Дилноза.

- Дарсда сенга доим бошқача қарайди. Кўпроқ сен билан шуғулланади, синфда бошқа ўқувчи йўқда.

Мардона гапиршига ҳам холи қолмай, ўқсиб йиғлаганча қайтиб синфга кириб кетди. Юзини партага босиб, хўнграб ўтирганда хабар тоғиб синф раҳбари Омина опа келди. Сабабини суриштириб билгач, ўқувчиларга дарслар тугагач ярим соатга қолишни буюрди. Қолишгач, Дилноза синфдошлари олдида изза қилинди.

- Уят! - деди Омина опа. - Ўз ўқувчиларинг ва синфдош ўртоқларинг ҳақида бунақа ивво гапларни тарқатишга уялмайсанми? Кейин сизлар бу ҳақда фикрлашларингизга, гаплашишларингизга ҳам ҳали анча бор. Ҳозироқ Мардондан кечирим сўра.

Изза бўлган Дилноза ноилоҳ Мардондан ноўрин айтган гапи учун узр сўради.

Шу билан Мардона мактабни тугатгунча бу тўғрида бошқа гап бўлмади. Ёмон ўқмаган бўлса-да, уй ишларида онасига ёрдамчи бўлиб қолди. Катта ўқув даргоҳлари бор шаҳар бу ердан узоқ, у ёқларга қиз боланинг ўзини ёлғиз юбориш қишлоқда ҳали урфга кирмаганди. Шаҳарларда яқин қариндошлари яшайдиган оилаларнинг қизлари кириб кетолса йўлини қилиб ўқишарди.

Орадан бир йил ўтиб Мардонанинг собиқ синфдош дугоналаридан баъзилари турмушга узатила бошланди. Мардона бу дугоналарига бир хавас қилса, бошқа томондан эрининг қўлига қарам бўлиб бутунлай уй ишлари билан ўралашиб, ивирсиб қолишни ўйлаб чўчир, юраги сиқиларди.

Ўшандай тўйлардан бири бир пайтлар уни йиғлаган дугонаси Дилнозаники бўлди.

Тўй оқшоми жуда файзли ўтаётганди. Мардона даврада бошқа ўртоқлари билан яйраб ўтирарди. Куй, қўшиқ, рақслар орасида яқинларга ҳам табрик учун сўз бериларди. Давра боши Мардонанинг қаршисига келиб: "Эндиги табрик навбати келинимизнинг энг яқин дугоналаридан Мардонахонга! - деганида бирданига ҳаяжонданми, ҳавасданми энтишиб кетди. Кейин ўзини тўтиб микрофони кўлига олиб, келин-куёвни табриклаб шеър айтди ва кейин табригини дил сўзлари билан аяқунлади.

- Мен дугонам бўлмиш Дилнозахонга ва бугундан эътиборан поччамиз Фурқат акага бутун ҳаётлари Отабек ва Кумушбидиларнинг садоқати ҳамроҳ бўлиб қолишни чин юракдан тилаб қоламан! - Даврани олқишловчи қарсақлар босди.

Даврабоши микрофони олиб қўшимча қилди.

- Табрик энди жуфт бўлсин. Талаб тушаяпти, яхши овозингиз бор экан, чиқиб энди битта қўшиқ айтиб берасиз.

Мардона ҳаяжондан давра муҳитига бутунлай кетиб, ўртага чиқиб келин-куёвга бағишлаб қўшиқ айтиб, олқишларга қўмилиб жойига қайтиб ўтирди. Сал ўтгач, орқадан бир ўғил бола келиб, секин уни туртди.

- Иномжон, - деди. - Мени уйга кузатиб қўй. Нимагадир мазам бўлмаяпти.

Ином йўқ демай уни уйигача кузатиб олиб келди. Мардона тўй тугамасдан бар-

қанчалик чиранмасин, куч-да эркакка тенг келолмади. Зухриддин ниятини амалга оширди.

- Ҳеч ким билмасин, - деди кейин шашти пасайиб. - Мен бир ой ичида ҳал қиламан. Сен энди мени кисан. Бу ерда яшашнинг илоҳи бўлмаса, бош олиб бошқа жойларга кетамиз.

Мардонанинг қўлига гап кирмай, оёқларини судрашга ҳам холи қолмай, гап-сўз чиқишидан чўчиб яна тўйхонага қайтди. Аммо энди қайтиб ўтиролмади, тоғасининг ўғлига учраб:

- Иномжон, - деди. - Мени уйга кузатиб қўй. Нимагадир мазам бўлмаяпти.

Ином йўқ демай уни уйигача кузатиб олиб келди. Мардона тўй тугамасдан бар-

Турмуш

чорраҳаларида

Мардона бу гаплар даҳшатини миясидан қувишга қанчалик уринмасин, барибир кўнглига таскин тополмади.

Орадан бир неча ой ўтиб, Мардона вужудда галати, тушуниб бўлмас ўзгаришлар сеза бошлади. Хавотирланиб, хаёли ҳар томонларга кетди. Зухриддин ўшандан бери қорасини кўрсатмайдиган. Ниҳоят мактабга бориб, у билан учрашишга қарор қилди. Дарслар тугаган пайт экан. Бир пайт Зухриддин ҳам чиқиб келди. Мардонага кўзи тушиб, орқасидан биров итаргандай, ноилоҳ қаршисига келди.

- Зухриддин ака, энди нима қиламиз? - деди Мардона, бир умидланиб, бир тушкунлик билан. - Мени бу шармандалиқдан қандай қутқарасиз?

- Қанақа шармандалиқ? - ўзини гўлликка солди Зухриддин. - Ўша кўни ўзимни билмай, бир аҳмоқлик қилиб қўйдим-да. Бунақаси йиғитчиликда бўлиб туради. - Йиғитчилик экан, деб бир қизнинг тақдири барбод бўлиши керакми? - нафрати кўзиб бошлади Мардонанинг. - Гапларингиз бошқача эди-ку!

- Вой-бўй! Мунча ваҳима қилдинг? - энсаси қотди Зухриддиннинг. - Ўлимдан бошқа ҳамма нарсанинг қораси бор. Шаҳарда бир яхши таниш дўхтир бор. Бошқатдан "қиз бола" қилиб қўяди. Майли, харажатини ўзим кўтараман.

- Энди фойдаси йўқ, - деди Мардона умидсиз. - Бўйимда бўлиб қолганга ўхшаяпти.

- Нима? - ранги-қути учиб кетди Зухриддиннинг. - Балки сен ўшандан кейин юриб кетгандирсан. Энди менга илмоқ-чидирсан. Қўлингдан келмайди! Додингни кимга айтсанг, айт! Мен сени танимайман. Дамингни чиқарадиган бўлсанг, бутун оиланг билан қуритвораман. Бу менинг қўлимдан келади. Қариндошларим бари казо-казолар. Сен кимингга ишонасан?

Мардонанинг кўз олди қоронғулашиб, йиқилиб тушишига бир баҳя қолди. Шунда ҳам аранг ўзини тугди-да, ғазаб, алам, нафрат бирлашиб:

- Ҳа, номард, ифлос-а! - деди.

ОДАМ

БЎЛИШ КЕРАК

бирга айтган жойига юрди. Йўл-йўлакай Зухриддин Мардонадан ҳол-аҳвол, оиласининг тинчлигини, соғлигини сўраб борди. Тўйхонадан анча нарироқ, дарахтзор қаршисига етишган тўхташди. Тўйхонадан эшитилиб турган куй-қўшиқ садоларини демаса, бу ер сокин, кўз тикиб, қулоқ тутиб ҳалақит берадиган одам йўқ.

- Мардона! - деди Зухриддин бирдан овози титраб. - Мен сени севаман! Мардонанинг юраги "шув" этиб, даҳшатдан тили ҳам айланмай қолди.

- Эшитаяпсанми, Мардона? - деди Зухриддин уни елкаларидан тутиб ўзига қаратиб. - Неча йиллардан бери ишқингда ёниб юрибман. Ўшанда мана шу тўйи бўлаётган дугонанг Дилноза айтган гап рост эди.

- Уялмайсизми, Зухриддин ака? - йиғламсираб тилга кирди Мардона. - Хотинингиз, болаларингиз бор-а!

- У падар лаънат ялмоғиздан мен мана шундай тўйганман, - Зухриддин қўлини бўғзига олиб борди. - Хотинмас, шайтоннинг ургочиси! Хўп десанг, эртагаёқ жавобини бераман. Болаларим ҳам ўз йўлига, бир кунларини кўришар. Мен ҳам одамман, ўзим учун ҳам яшашим керак-ку! - шундай дея Зухриддин Мардонанга чанг солиб, бағрига тортиди.

- Вой, қўйинг, шарманда қилманг! - ялинарди Мардона дод солишга истиҳола қилиб, жон-жаҳди билан қаршилиқ кўрсатарди.

вақт қайтганига онаси Фароғат опа ажабланган бўлса-да, рангига, авзойига қараб сўрамаслиқни маъқул қўрди.

Мардона хонага кириб ўзига жой тўшаб ётди. Тонггача ёниб, тўлғониб чиқди. Бу шармандалиқни бартараф қилиш учун минг хил режалар тузарди. Аммо ҳеч бири тўғри келмай умидсизликка тушарди. Агар журъат топиб, ҳақиқатни айтса, ё акалари ўлдирворишади, ё ота-онаси оқ қилади.

Ниҳоят тонгга яқин сал ўзига келди. Энди бир ёғи пешонадан деб нима бўлишни қутиб юришга қарор қилди.

- Ҳа, қизим, - деди эрталаб она. - Тинчликми? Кечаси билан ухлаб-ухлолмай чикдинг?

- Билмадим, ойи, - деди Мардона мужмалланиб. - Тўй бошланишидан олдин пича хизмат қилдик. Шунга чарчадимми ё юрагим сиқилдимми?

- Ҳа, болам-а! - қулди она. - Бу савдо ҳар бир қизнинг бошида бор. Юрагини сал кенгроқ қил. Ҳали сенга ҳам навбат келади.

- Мунча? - аразлаган бўлди Мардона. - Қиз бола сал бўйи кўринди эрга беворсам дейсизлар. Бир-икки йил ота-онани бағрида юрса, ҳақларинг кетадими?

- Бўйи етган қизни сақлаб ўтириб, бошимга ёстиқ қилармидим? - деди она жиддий. - Гап-сўз, миш-мишни кўпайтириб, қиз сақлагунча бир сиқим туз сақла деб бекорга айтишмаган.

- Бу маразлигинг ўн баробар бўлиб ўзингга қайтсин! Болангдан тортипти! - Зухриддин унинг гапни гўё эшитмагандай кескин бурилиб нари кетди.

Мардона хўрланиб, эзилиб изига қайтди. Яна пича вақт ўтгач унинг ҳомиладорлиги энди очикчасига маълум бўлиб қолди. Оилада ҳамма саросимага тушиб, тийириқлаб қолишди. Мардонани сиқувга олишганда ноилоҳ бор ҳақиқатни айтиб берди.

- Нимага бунга ўша пайтда айтмадинг? - Қўрқдим. Бутун оиланг билан йўқ қилвораман, деб дағдаға қилди.

Мардонанинг акалари Раҳматулла ва Ниёзали эртасига Зухриддинни ҳақига йўл олишди. Зухриддин девор уриш учун лой тайёрляпти экан, ака-укаларга кўзи тушиб, бир сесканиб олди-ю, сир бой бермаслик учун ишини давом эттирверди. Раҳматулла кела солиб уни лойдан суғуриб олиб, жағига мушт туширди. Орқасидан Ниёзали ҳам қўлогининг остига зарба берди. Ака-ука уни ўртага олиб, дуч келган жойига уриб, дўппослай кетишди. Икки томондан тушаётган зарбаларга Зухриддин дош беролмай ҳолдан тойиб, узала тушиб йиқилди. Ака-укалар бунга ҳам қаноат қилмай, уни ётган жойида ҳам тепкилашга тушишди. Қўшқилар чиқиб, ажрати олишмаганда Зухриддиннинг ҳоли нима кечиши номаълум эди.

(Давоми бори)

Комил НАЗАР

СИЧҚОН ЙИЛИ

Сичқон буржи шарқ халқлари буржларидаги амалиётчи ва етти ўлчаб, бир кесадиған жонивор ҳисобланади. Йил бекаси ўзбошимчалик ва таваккалчиликни мутлақо ёқтирмайди. Ўз олдига қўйган мақсади сари аниқ ва қаттиқ ҳаракат қилган кишилар ушбу йилда албатта муваффақиятларга эришади.

Янги йил бекаси оддийгина сичқон эмас. Унга "Ер каламуши" ёки "Сариқ каламуш" деб маком берилган. У 2008 йилнинг 8 февралдан 2009 йилнинг 26 январига қадар давом этади. Араб мамлакатлари, қолаверса бизда амал қиладиган мучал йили тақвимиға кўра эса, у одатдагидек 2008 йил 22 мартдан 2009 йил 21 мартгача бўлган муддатни ўз ичига олади.

Сичқон буржлар оламининг энг баланд чўққисиде туриб, Шарқона бурж-

нинг 12 йиллик тақвимини очади. У энг олижаноб жонивор ҳисобланади. Афсоналарда айтилишича бундай баланд максада бу кичкина кемирувчи ўзининг ақли билан эришган. Буддизм дини амал қиладиган мамлакатларда шундай ривоят бор: буюк Будда ўзининг туғилган кунига барча жониворларни таклиф этибди. Бироқ жониворлар туғилган кунга келиш учун тез оқар дарёдан сузиб ўтишлари керак экан. Шунда Будда қошига биринчи бўлиб сичқон етиб келибди.

СИЧҚОН КИМГА ЁРДАМ БЕРАДИ?

У аввало Балиқ ва Маймунга ёрдам беради. Биринчисига муҳаббат, машхурлик ва мамнуният, иккинчисига эса саёҳат ва амал пиллаояларидан юқорилашни ҳадя қилади. Кейинги навбатда эса Йўлбарс, От ва Итга мурувват кўрсатади. Уларга шахсий бахт ва ҳомилийкини тақдими этади. Сигирга кенг дунёқараш, Илонга ишда ўзгаришлар ва соғликларига ғамхўрлик, Товуққа ишда кўтарилиш ва ҳоказо. Ва ниҳоят олов вақилларидан

Куён, Қўй, Тўнғизга кўчмас мулк ва молиявий ишларида омад келтиради. Шунингдек, Қўй маблағ борасидаги ўзгаришларни бошдан кечириб, мерос масаласида қутулмаган инъомга сазовор бўлади.

АГАР СИЧҚОН ЙИЛИДА ТУҒИЛГАН БЎЛСАНГИЗ...

Сичқон ибтидо ва қизиққонлик белгиси остида туғилган. Бир қарашда у хотиржам ва қувноқ кўринади. Лекин бунга ишонманг. У бу кўриниши билан ўзидаги доимий қизиққонликни яширади. Сичқон турли тортишувлар ва жанжалларни келтириб чиқарувчи мавжудот.

Дўстлари билан давраларда бўлиши ва улар билан бажонидил ғийбатлашиши хуш кўради. Шунинг учун унинг ҳақиқий дўстларидан кўра танишлари кўп бўлади. У ҳеч кимга ишонмайди. Дўстларидан ҳамма нарсани ўз фойдасига ундиришни истайди. Баъзан дўстларининг ҳафсаласини пир қилади. Улар ўз шахсий ҳаётларини кўра оладилар ва агар уларга таъйиқ ўтказишмаса ҳамма нарсасига эришадилар.

СИЧҚОН

Бу йил сизнинг ҳаётингизда ҳамма нарсаси яхши томонга ўзгаради. Сизни бахт, бойлик, муваффақиятлар, омад, иқтидорингизнинг тан олиниши ва истақларингизнинг рўёбга чиқиши кутмоқда.

Оила ушбу йилда сиз учун муҳим ва энг бебаҳо қадрият бўлиб қолади. Эски қарашларингиз сизни қониқтирмагани учун шу йилда янги муносабатлар бошлайсиз. Бир-бирингизга ишонч пайдо бўлади. Шу билан бир вақтнинг ўзиде янги ишқаришларини боғлашга иштиёқ кучаяди.

Севги ҳар доим сиз билан ёнма-ён юради. Аёллар ёки эркекларнинг

этиборидан четда қолмайсиз. Янги йилда барча нарсасида сизга омад қулиб боқади ва чўққиде бўласиз.

Фарзандларингизда моддий дунёга қизиқиш пайдо бўлади. Улар имкон қадар молиявий масалаларни ҳал эта бошлашади. Оила бюджетига ўз улушларини қўша бошлашлари эҳтимоли ҳам йўқ эмас. Ёки улар амалий-безак санъатида ўз иқтидорларини намойиш этишади.

Соғлигингиз, айниқса ўтаётган йилги қийинчиликлардан сўнг яхшиланади. Апрельнинг иккинчи ярмидан, майнинг биринчи ярмигача, июл ва августнинг биринчи ярми оралиғидаги давр яхши дам олиш учун қулай. Вазинингизга оид муаммоларни спорт билан шуғулланиб ҳал қилишингиз мумкин.

Ишда янги ихтиролар қилишингиз, янги қарашлар ва ислохотлар ўтказишингиз лозим. Ўтган йилда одатий ҳолга кириб қолган тизим яхши натижа бермаганига иқдор бўлинг. Ижтимоий аҳволингизни ўзгартириб юбарадиган воқеалар рўй беришини кўриб ҳайратланасиз.

СИГИР

12 йиллик жараён якунланмоқда. Натижаларни сарҳисоб қилиб, 2008 йилда бажариладиган ишларингизни

режалаштиринг.

Оила ҳар доим этиборингизга сазовор бўлавермайди. Уй-рўзгор ишларингиз нари-бери бўлса-да, оилангизда қадрланасиз. Бироқ ҳамма нарсаси сиз истагандек амалга ошмаслиги мумкин.

Севги агар ёлғиз бўлсангиз ўзингизга муносиб ёр топишга ҳаракат қилинг. Чунки кириб келаётган йилда танишларингиз ва дўстларингиз даврасида, сафарда бунга етарли имкониятингиз бўлади. Одамлар орасида кўпроқ бўлинг. Аммо, ташаббус ўзингиздан чиқиши лозимлигини унутманг.

Болалар одатдагидек сизга унча нотинчлик келтирмайди. Улар киришиб кетадиган, орзуларга бериладиган ва анчагина ичимдагини топ бўлишади. Болаларингиз боис сиз ўзингизнинг янги-янги қирраларингизни кашф қиласиз.

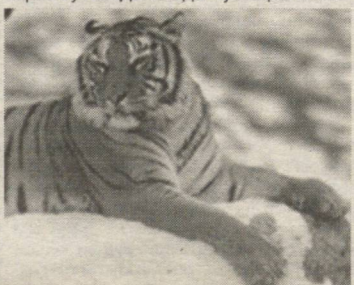
Соғлигингиз аёло даражада бўлади. Агар оилангизда кўпайиш қутилаётган бўлса бунга жиддий тайёргарлик кўринг. Ҳар қандай вазиятда ҳам сизда дам олишга қизиқиш пайдо бўлади.

Иш агар қатъий тартибга асосланган бўлса сизга анча оғирлик қилади. Сизга айнан ана шундай тартибда ишлаш зарур. Катталар сизга йил давомида ёрдам беришади, қўллаб-қувватлашади.

ЙЎЛБАРС

Янги йил сизга кўплаб дўстлар ва ҳамфиқрлар ҳадя этади. Гаройиб хоббингиз билан шуғулланасиз ва дунёқарашингиз ўзгаради.

Оила муносабатларида сизни икки нарсаси кутмоқда: янада мустаҳкамлани-

ши ёки синовлар ва қийинчиликлар натижасида барбод бўлиши мумкин. Бу сизнинг қай даражада донолигингизга боғлиқ. Сиз ҳар қандай муаммони ҳал қила оласиз.

Севги сизнинг ҳалигача бўм-бўш қалбингизга қутилмаган совға бўлади. Катта ёшдаги одамлар сизга худди оҳанрабога тортилгандек интилишади.

Болаларда ўта жиддийлик ва ичимдагини топ, деган ҳолат пайдо бўлса-да, бундан хавотирланманг. Улар ўз имкониятларини аниқлаб олишга интиломокда ҳолос. Аммо, улар уй-рўзгордаги ҳар бир юмушни бажонидил бажаришга ҳаракат қилишади.

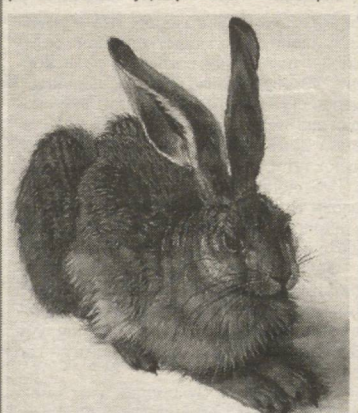
Соғлигингиз тўғридан-тўғри оилангиздаги этибор, турмуш ўртоғингизнинг ғамхўрлигига боғлиқ. Май ва июн ойида сурункали касалингиз хуруж қилиши мумкин.

Ишда қутилмаган ютуқларга эришасиз. Сизга иш жойингизни ёки амалингизни ўзгартиришни таклиф қилишлари мумкин. Сиз янги ихтироларингизни, ғояларингизни ишга тадбиқ қила оласиз.

ҚУЁН

Янги йилда лавозимингиз ошиб, исталган орзуингизга етасиз. Ўзоқ йиллар нимага интилган бўлсангиз шу рўёбга чиқади.

Оилангиз сизнинг муваффақиятларингиз ва ютуқларингиз билан фах-

рланади. Агар ўзингизни бутунлай оилага бағишласангиз, уларингизни жиҳозлаш асосий мақсадингизга айланади.

Севгиға ўзингиз иккинчи ярмингизни топишга ҳаракат қилмагунча эриша олмайсиз. Қариндошларингиз ва дўстларингиз сизнинг шахсий ҳаётингизда фаол иштирок этишса-да, бунинг яхши ва ёмон томони ҳам бўлади.

Болалар ҳар доимгидек тўпалончи ва ўз дунё қарашларини кенгайтириш билан оворалар. Уларнинг ташқи

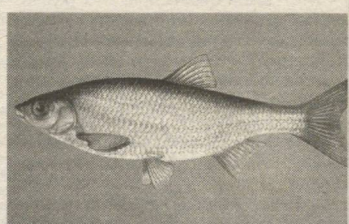
кўринишлари ўзгаради. Болаларга қийим танлаш ва муомала қилишни ўрганишлариға ёрдам беринг. Акс ҳолда улар қутилмаган ҳар турли қилиқлари билан атрофдагиларни қарахт қилиб қўядилар.

Соғлигингиз унча этибор талаб қилмайди. Йил давомида меъёрида бўлади. Агар сиз ишлаш тартибига риоя қилсангиз, овқатланиш ва дам олишни ўз вақтида амалга оширсангиз, одатдагидан ёш ва тетик кўринасиз.

Ишингиз эртанги кунга ишонч келтиради. Ундан қониқасиз. Бироқ ижод қилиши бўлсангиз сиздан қатъий интизомни талаб қилишса, қийналиб қолишингиз мумкин.

БАЛИҚ

Сичқон сизни маблағ масаласида анча синаб кўради. Фаолроқ бўлишингиз, маблағингизни ошириш учун елиб-юғриб ишлашингиз керак бўлади.

Оиладан бошқа муҳим ишлар ҳам бор. Лекин сиз иккисидан бирини танлашингиз лозим. Биринчиси сизни ҳеч қачон изтиробга солмайди-дан оила ёки келажаги йўқ муносабатлар. Йил охирида эса қайси бирини танлаш борасида бир қарорга келасиз.

Севги сизни аста-секин ўз оғушига олади. Агар бир қарорга келсангиз мустаҳкам ва сизни ўзоқ йиллар бахтли қиладиган инсон билан турмуш кўрасиз.

Болалар йил давомида назоратингизда бўлади ва сиз уларга интизомни ўргатасиз. Улар аллақачон бир режимиға тушиб олишган. Спорт, саёҳат ва турли ўйинлар уларни қизиқтириб қолган. Бироқ июл ва август ойларида жароҳат олишлари эҳтимоли бор.

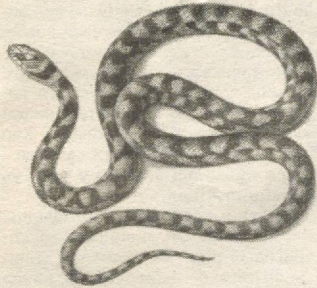
Соғлигингиз сизга муаммо туғдирмайди. У ҳақда ўйлашга ҳатто вақтингиз ҳам бўлмайди. Аммо толиқиб қолганингизда зудлик билан дам олинг. Ишда сизга нимани топиширмассин, осонгина бажарасиз. Раҳбарларингиз сизни қўллашади. Лекин ишингиз саёҳат ёки доимий таъриба алмаштириш билан боғлиқ бўлиши мумкин. Умуман олганда зерокишга вақтингиз бўлмайди.

(Давоми 15-бетда)

(Боши 14-бетда)

ИЛОН

Илонлар йил давомида ҳар бир нарсасга қизиқишлари билан ажралиб турадилар. Ҳаётларида юз бераётган ҳар бир воқеадан мазмун излашга ҳаракат қилишади.

Оила ушбу йилда янада мустаҳкамланади. Ҳанузгача бўйдоқ юрганлар эса ўз муносабатларида янги туйғуларни бошдан кечиридилар. Нима бўлганда ҳам шахсий ҳаётларида қутилмаган совғалар бўлиши табиий. Эрақларнинг маблағ томондан омадлари келади ва бу шахсий ҳаётда катта эътибор қозонишлариға сабаб бўлади.

Севги уларнинг ҳаётида энг асосий мақсадларидан бирига айланади. Сиз сеvgилингизга борлигинизни бахшида қилишни истайсиз. Маҳбубангиз ҳам ўз навбатида сизга меҳр ва ғам-хўрлик билан жавоб қайтарди. Бироқ бу оқибатда кўнгил қолиши ва бутунлай орани очишга олиб келади. Агар сеvimли инсонингиз сизга қадрли бўлса, ўз туйғу ва муносабатларингизни асранг.

Болалар эса ўз давраларида танилишиб ном қозонишади, дунё қарашлари кенгайди. Агар фарзандларингизнинг уйдан олисда туриб билим олишга иштиёқлари ва сизда уларни ўқитишга имконият бўлса, иккиланманг.

Саломатлик фақат оиладаги вазиятга боғлиқдир. Агар оилангизда келишмовчилик, уриш-жанжаллар бўлиб турса, соғлигингизга салбий таъсир қилиши мумкин. Мабодо оилада ўзаро ҳурмат барқарор этилса, кайфиятингиз аъло даражада бўлади. Бироқ уй-рўзгор ва ҳўжалик ишларидан бироз толиқасиз.

Меҳнат сизни муҳим янгилик томонга етаклайди. Сизнинг меҳнатқилингиз ва тиришқоқлигингиз маблағингиз ошишига ёрдам беради. Янги йилдаги муҳим вазифангиз эса жамоангизни рағбатлантиришдан иборатдир.

О Т

Кириб келаётган йил қариндошларингиз билан бўлган муносабатларингизни яхшилайдиган, ҳаётингизда муҳим ўзгаришлар рўй беради. Оилангизда эса ўзаро тотувлик давом этади.

Оилангиз мустаҳкамлиги турмуш ўртоғингизнинг ижтимоий ҳаётдаги мавқеи ва маблағга оид ютуғига боғлиқ. Қариндошларингиз оилангизга ва қимматбаҳо нарсаларингизга таъсир кўрсатишади.

Севги йил бўйи сизни кузатса-да, янги муносабатлар боғлашингиздан фориғ қила олмайди. Сизнинг кўри-нишингиз янада кўркамлашса-да,

қарама-қарши жинс вакилларини мафтун қилмай қўяди. Агар оилангиз бўлса уни қадрланг.

Болалар январ, феврал ва ноябрда анчагина муаммолар келтиришади. Уларга рўй бераётган воқеаларни тушунтиринг. Сизнинг ёрдамингиз билан улар нима яхши-ю, нима ёмон эканлигини дарров ажрата олишади.

Соғлигингиз эса январ ва феврал ойида унча яхши бўлмайди. Ўзингизни беҳол сезасиз. Лекин мартдан бошлаб яна кучга тўласиз, кайфиятингиз кўтарилади. Июнда эса сафарга чиқшдан воз кечганингиз маъқул.

Иш эса сиз учун унча муҳим ўрин тутмайди. Сиз ўзингизгагина маъқул бўлган ўзакка ўрнашиб олгансиз. Бу сизни қониқтиради. На қариндошларингиз ва на оилангиздагилар сизни бошқа нарсасга қизиқтира олишмайди. Бироқ сиз машхурсиз ва омманинг назарига тушгансиз. Йил сизни қўллаиди.

Қ Ў Й

Йил бекаси сизга янги иш ва амалингиз ошишини, ҳамкасбларингиз қўллаб-қувватлашидек омадин ҳада этади. Шунингдек, соғлигингиз ҳам мустаҳкамланади.

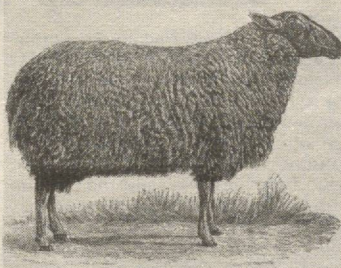
Оилангиз бу йилда сиз учун янада қадрироқ бўлади. Бир-бирингизни ўзаро тушуниб, зарур бўлганда бир-бирингизга суянасиз. Эр-хотинлик муносабатларининг яхшиланишида ҳар икки томоннинг қариндош-уруғлари катта рол ўйнаиди. Янги йилда яқинларингиз сизларни тез-тез йўқлаб туришади.

Севги борасида сиз ҳозирча озодсиз. Лекин сеvgилингиз пайдо бўлиши билан у сизни никоҳ оstonасига етаклаб боради.

Болалар ўтган йилда сизнинг ҳаётингизда жуда муҳим ўрин тутишган бўлса, бу йил оилангиз аъзолари яна кўпаяди. Ва сиз бор эътиборингизни фарзандларингизнинг ижодий ўсишлари учун бағишлайсиз. Янги йилдан бошлаб улар мустақил бўлишади. Июлда эса уларнинг саломатлигига аҳамият беришингиз лозим.

Соғлигингиз мустаҳкамланиб, ҳаёт тонусингиз ошади. Атрофингиздаги ўзингизга боғлиқ ҳамма нарсани кўтаринки кайфият билан қабул қиласиз.

Ишингиз эса янги йилда сизни ютуқлар билан қувонтиради. Сиз лавозимингиз

гиз янада ошиши мумкин бўлган ишга кўтарилиб, катта миқдорда маош ола бошлайсиз. Ҳамкасбларингиз ва дўстларингизнинг сизга бўлган ҳурмат-эътибори ҳам янада ошади.

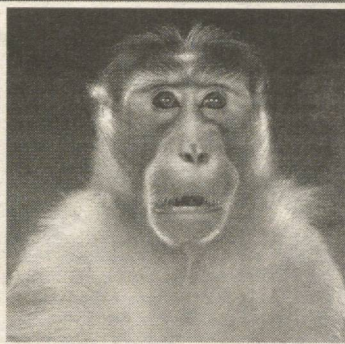
МАЙМУН

Янги туғилган чақалоқлар, сеvgи ва ижодий ютуқлар учун омадди. Ўзингизни кашф этиш учун янги имкониятлар пайдо бўлади.

Оилангиз мураккаб аҳволда қолади. Унинг фаровонлиги ва барқарорлиги кўпроқ сизга боғлиқ. Фарзанд кўришингиз боис турмуш ўртоғингиз билан бўлган муносабат яхшиланади. Бироқ сиз бунга тайёرمىсиз? Акс ҳолда ўзга янги, қизгин муносабатлар бошланиб кетиши эҳтимоли бор. Оилангиз иккинчи учун қадрли бўлсагина уни асраб қолишингиз мумкин.

Севги бошингизга қордек ёғилади. Сиз янги ҳамроҳ излаётган бўлсангиз, янги йилда уни албатта учратасиз.

Болалар укаси ёки синглисининг ту-

ғилишини режалаштирадилар. Агар бу сизнинг режангизда йўқ бўлса, унда болаларнинг билим олиши учун бор кучингизни бағишланг. Март ёки август ойида уларни қўллаб-қувватлашингиз лозим.

Соғлигингиз ўзингизга боғлиқ. Ор-тиқча вазнингизни йўқотиши учун кўп куч ва қувват сарфлашингиз керак бўлади. Ўзингизни чиниктиринг. Ор-тиқча дори-дармонлар ичишдан воз кечинг.

Ишда омадингиз келади. Мажбуриятларсиз ишлаш сиз учун айна мудао. Агар аниқ тартиб билан ишлашга ўрганиб қолган бўлсангиз, бундан воз кечишингизга тўғри келади.

ТОВУҚ

Сичқон йилида кўчмас мулк олиш борасида омадингиз келади. Ер ва уй сотиб олишингиз, таъмирлашингиз ва кўчишингиз мумкин.

Оилангизда эса сиз истаган озодликка интилиш боис портлаш рўй

беради. Шахсий ҳаётингизни бир-бирингизга бўлган ишончгина сақлаб қолади. Турмуш ўртоғингиз билан сеvimб-сеvimлиб оила қурганингизни унутманг.

Севги борасидаги омад ўзингизга боғлиқ. Агар турмуш қурмаган бўлсангиз кўпдан кутган сеvgилингизни янги йилда албатта учратасиз.

Болалар саёҳатга ёки сафарга чиқишга мойил бўлишади. Саёҳатга чиқиш уларнинг орузсига айланади. Агар вояга етган, оила қурган фарзандларингиз бўлса унда набирали бўлишингиз кутилмоқда.

Соғлигингиз анча жойида бўлса-да, асабингизни зўриқишлардан асрашингиз лозим. Сафарга ҳам чиқмай турганингиз маъқул.

Иш эса сиз учун аввалгидек муҳим бўлиб қолаверади. Кўчмас мулкка оид бизнесингизда муваффақият қозонасиз. Бу борада омадингиз келмаса ҳам хафа бўлманг. Ишдаги фаолиятингиз яхши кечади.

И Т

Сизни янги йилда қўллаб янги, фойдали билимлар, алоқалар, қизиқарли саёҳатлар кутмоқда. Шунингдек, яқинларингиз билан бўлган қондошлик ришталарингиз янада мустаҳкамланади.

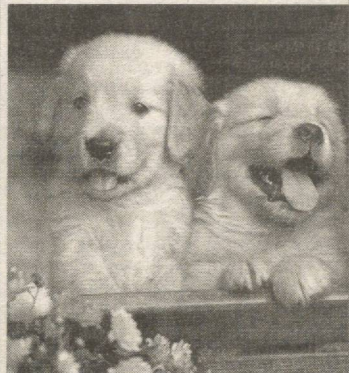
Оилада икки йилдан буён давом этиб келаётган моҳарола барҳам топади. Ниҳоят турмуш ўртоғингизнинг машхурлигига, эришаётган муваффақиятларига кўникасиз. Оилангиздаги молиявий аҳвол яхшиланади. Уйингизда ши-

намлик ортади, оилавий муносабатларингиз ҳавас қилгудек бўлади.

Севги танишларингиз ва дўстларингиз томон бошлайдиган йўлни тўсади. Аммо қаерда бўлманг ажойиб давраларга тушиб қоласиз.

Болалар яна ўзлариникини маъқуллашиб, ўзбошимча ва кулоксиз бўлишади. Болалар ёшларидан қатъий назар мустақил бўлишга уринишади. Уларни ўз ҳолига ташлаб қўймаганингиз маъқул.

Соғлигингиз эса баҳорда безовта қилиши мумкин. Умуман олганда саломатлигингиздан қайғурмасангиз ҳам бўлади. Ақлий меҳнат қилиб, мунтазам сафарларга чиқишингизга тўғри келгани учун ор-тиқча вазнингиздан унча қийналмасдан халос бўласиз.

Ишда қўллаб фойдали ҳамкорлар билан учрашасиз. Мавқеингиз ошади. Бироқ сизни жуда кўп сафарлар ва ишлар кутмоқда. Қўшимча маблағ манбаига эга бўласиз.

ТЎНҒИЗ

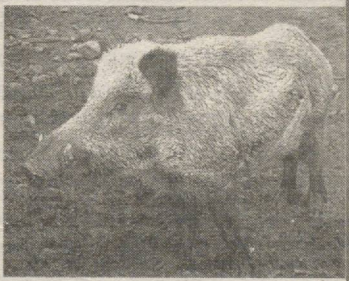
Янги йил сизни маблағга оид ютуқлари, кўнгилли сафарлар ва мустаҳкам соғлиқ билан сийлайди.

Оилангиз эса синовга дуч келади: Сизнинг иккинчи ярмингиз маблағ топишга бўлган тинимсиз ҳаракатингизга кўника олмайди. Сизга босим ўтказишга ҳаракат қилади. Агар буларнинг ҳаммасини тушунишга ҳаракат қилсангиз, оилада етакчи бўлишга интильмасангиз бариси жойига тушиши мумкин.

Севгининг ушбу йилда сизга унча аҳамияти йўқ. Чунки сизни янада муҳимроқ ишлар кутмоқда. Агар чиндан ҳам оила қуришни истасангиз, сиз кутган инсоннинг ўзи атрофингизда пайдо бўлади.

Болаларингиз сиз томондан катта эътибор ва меҳр-муҳаббат истайдилар. Сизнинг эса улар билан шуғулланишга, сайр қилишга вақтингиз йўқ. Нима бўлганда ҳам фарзандларингизга вақт ажратишга ҳаракат қилишингиз керак!

Соғлигингизда қутилмаган янгилик! Саломатлигингиз яхшиланиб, асабларингиз жойига тушганидан қувонсангиз,

гиз, иккинчи томондан вазнингизнинг ошганидан ташвишга тушасиз. Даромадингиз ошгани сайин, беғамликдан вазнингиз ҳам ошиб бориши эҳтимоли борлигини унутманг.

Ишингиз эса қандай бўлса, шундайлигича бир маромда ва бир қолипда давом этади. Лекин нима бўлганда ҳам даромадингиз кўпаяди. Янги йилда маблағ орттириш масаласида яхши имкониятлар пайдо бўлади.

ДАРМОН ва **БАСИРА** тайёрлади.

